

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам департаментів (управлінь)
освіти і науки обласних, Київської міської
державних (військових) адміністрацій

Про завершення 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти

Шановні колеги!

Відповідно до вимог законодавства України під час дії воєнного стану тривалість навчального року, дата його початку та/або закінчення визначаються Кабінетом Міністрів України. Так, постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» визначено, що 2024/2025 навчальний рік триває з 02.09.2024 до 30.06.2025.

Частиною четвертою статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачено, що структуру й тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження в навчальному плані й з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.

Зазначаємо, що згідно зі статтею 23 Закону України «Про освіту» заклади освіти наділені автономією, що полягає в їх самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, що визначається цим Законом, спеціальними законами та установчими документами закладу освіти.

Отже, заклади загальної середньої освіти в межах своєї автономії, з урахуванням дати закінчення 2024/2025 навчального року, встановленої

МОН № 1/9535-25 від 09.05.2025

Підписав: Кузьмичова Надія Юріївна

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000620F3A00B967D900

Дійсний: з 26.09.2024 0:00:00 по 25.09.2026 23:59:59

Кабінетом Міністрів України, можуть самостійно визначати дату завершення навчальних занять, дати канікул, необхідність проведення та формат свята, що ознаменовує закінчення навчального року.

При цьому навчальний рік може тривати до 30.06.2025, проте ця дата гранична, а не обов'язкова для закінчення занять у всіх закладах загальної середньої освіти.

Зауважуємо, що Міністерство освіти і науки України не зобов'язує заклади загальної середньої освіти проводити навчання до 30 червня.

Наголошуємо, що відповідно до законодавства України у сфері освіти питання щодо виконання освітньої програми, навчального плану є внутрішніми питаннями кожного закладу загальної середньої освіти, його педагогічної ради та завданням педагогічних працівників.

З урахуванням безпекової ситуації, потреб учнів, навчального навантаження, рішення щодо дати завершення навчального року в закладах загальної середньої освіти ухвалює педагогічна рада. При цьому має бути враховано, зокрема те, наскільки навчання в умовах війни вплинуло на психічний стан та інтелектуальний розвиток учнів, чи є в них освітні втрати та які активності будуть найбільш дієвими для їхнього подолання.

Так, через повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну постійною є загроза безпеці учасників освітнього процесу, що передбачає зміну форми здобуття освіти, переведення закладів з очного на дистанційне та змішане навчання, нестабільні умови організації освітнього процесу (повітряні тривоги, відключення електроенергії, перебої з інтернетом), що, своєю чергою, призводить до втрат у результатах навчання учнів і, відповідно, якості освіти.

Звертаємо увагу, що для подолання освітніх втрат на рівні закладу освіти варто забезпечити моніторинг результатів навчання здобувачів освіти з використанням діагностичного інструментарію, проведення відповідного тестування, щоб мати змогу вибудувати індивідуальні освітні траєкторії для учнів, які цього потребують.

З метою подолання освітніх втрат заклади освіти у червні можуть запровадити додаткові заняття, консультації, освітні екскурсії, роботу пришкільних (мовних, математичних, природничих тощо) таборів, форма організації діяльності яких має визначатися залежно від безпекової ситуації в регіоні. Проте проведення зазначених заходів не є обов'язковим.

У межах академічної автономії заклади загальної середньої освіти можуть організувати гнучкий освітній процес, підтримуючи учнів у подоланні освітніх втрат, спричинених війною.

Акцентуємо увагу, що Законом України від 29 жовтня 2024 року № 4034-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2025 року» скасовано державну підсумкову атестацію у 2025 році. Здобувачі освіти, які завершують кожен рівень повної загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році, зокрема випускники 4-х, 9-х, 11-х класів, звільняються від її проходження.

В умовах воєнного стану особливо важливо забезпечити права учнів на продовження здобуття освіти, для чого в установленому порядку потрібно перевести їх на наступний рік навчання та видати документи про освіту.

Нагадуємо, що переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання врегульовано відповідним Порядком, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369.

З метою забезпечення безперервності здобуття освіти дітьми в умовах воєнного стану рекомендуємо врахувати в роботі Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні (далі – Методичні рекомендації), затверджені наказом Міністерства освіти і науки України 15.05.2023 № 563, та рекомендації щодо зарахування результатів навчання українських дітей у закладах освіти країни перебування, внесені до Методичних рекомендацій зі змінами, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України 13.06.2024 № 836.

Також зазначаємо, що відповідно до частини першої статті 18 Закону України «Про повну загальну середню освіту» після завершення навчання за освітньою програмою відповідного рівня повної загальної середньої освіти незалежно від форми її здобуття учні отримують документи про освіту: свідоцтво про початкову освіту; свідоцтво про базову середню освіту; свідоцтво про повну загальну середню освіту.

Як і в попередні роки, у 2025 році вручення випускникам закладів загальної середньої освіти, які тимчасово перебувають за межами України, документів про освіту та додатків до них, здійснюється відповідно до Порядку міжвідомчої взаємодії з питань вручення здобувачам освіти, які перебувають за межами України, документів про базову середню, повну загальну середню та професійну (професійно-технічну) освіту, виданих в умовах воєнного стану в Україні, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства закордонних справ України від 12.04.2023 № 419/165, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.04.2023 № 986/40042.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною третьою статті 18 Закону України «Про повну загальну середню освіту» документи про загальну середню освіту видаються закладами освіти, які мають ліцензію на провадження освітньої діяльності на відповідному рівні повної загальної середньої освіти.

Наголошуємо, що згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.2022 № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» у період воєнного стану надається право на провадження господарської діяльності на підставі безоплатного подання до органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг декларації про провадження господарської діяльності. Але право закладів освіти видавати документи про здобуття певного рівня повної загальної освіти не є предметом регулювання зазначеного нормативно-правового акта.

Частиною першою статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачається, що за особливі успіхи у навчанні, дослідницькій, пошуковій, науковій діяльності, культурних заходах, спортивних змаганнях тощо до учнів можуть застосовуватися різні види морального та/або матеріального заохочення і відзначення.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 20 грудня 2024 року № 1771, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 січня 2025 року за № 24/43430, визнано таким, що втратив чинність наказ Міністерства освіти і науки України від 17 березня 2015 року № 306 «Про затвердження Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 31 березня 2015 року за № 354/26799.

Цим же наказом внесено окремі зміни до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України щодо замовлення та видачі документів про освіту здобувачам освіти, які завершили навчання та відраховуються із закладу освіти.

Так, замість свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти з відзнакою (для осіб, нагороджених золотою медаллю за особливі успіхи у навчанні та срібною медаллю за досягнення у навчанні) буде виготовлятися та вручатися свідоцтво про повну загальну середню освіту з відзнакою.

Із метою уніфікації вимог до знань випускників закладів освіти, які мають результати навчання високого рівня та яким вручається свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти з відзнакою, наказом Міністерства освіти і науки України від 15 квітня 2025 року № 570, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18 квітня 2025 року за № 601/44007, внесено зміни до Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 року за № 924/27369.

Змінами передбачається, що випускникам 11 (12 класів) закладів загальної середньої освіти, які за результатами річного оцінювання з усіх предметів, що вони вивчали на рівні профільної середньої освіти та державної підсумкової атестації (у разі її проведення), мають результати навчання високого (10, 11, 12 балів) рівня, отримують свідоцтво про повну загальну середню освіту з відзнакою.

Також цим наказом внесено зміни й до пункту 5 Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, якими встановлено, що учні 9-х класів, які за результатами річного оцінювання з усіх предметів, що вони вивчали на рівні базової середньої освіти, та державної підсумкової атестації (у разі її проведення) мають результати навчання високого (10, 11, 12 балів) рівня, отримують свідоцтво про базову середню освіту з відзнакою.

Міністерство освіти і науки України просить керівників закладів освіти звернути увагу на те, що частиною другою статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст. 226) встановлено, що види та форми заохочення і відзначення учнів у закладі освіти визначаються установчими документами закладу освіти та/або положенням про заохочення і відзначення учнів, що затверджується педагогічною радою закладу освіти. До видів заохочення і відзначення учнів, зокрема, може бути віднесено нагородження похвальним листом, грамотою, золотою чи срібною медаллю.

Закон України «Про повну загальну середню освіту» не встановлює обмежень стосовно видів та форм заохочень учнів та критеріїв щодо їх застосування.

Зважаючи на зазначене, заклади освіти, органи місцевого самоврядування, засновники закладів освіти, громадські об'єднання, юридичні та фізичні особи можуть ухвалювати рішення щодо заохочення та відзначення академічних і інших досягнень учнів.

Водночас Міністерство освіти і науки України просить керівників закладів освіти при визначенні здобувачів освіти, яким будуть вручені документи про здобуття того чи іншого рівня з відзнакою, враховувати особисті здобутки таких учнів.

Звертаємо увагу, що при визначенні учнів, які за результатами річного оцінювання та державної підсумкової атестації (у разі її проведення) на певному рівні загальної середньої освіти (базова чи профільна) мають результати навчання високого рівня, необхідно чітко розуміти, що заклади освіти мають враховувати ті результати, які мав учень при завершенні вивчення навчальних предметів та/або інтегрованих курсів певної освітньої галузі на відповідному рівні.

На базовому рівні середньої освіти, як правило, мають бути враховані результати річного оцінювання за 9 клас.

Міністерство освіти і науки України рекомендує вважати пропедевтичні курси, які вивчалися на першому циклі базової середньої освіти, як початок вивчення навчальних предметів (інтегрованих курсів), вивчення яких завершено на другому циклі (у 9 класі).

На рівні профільної середньої освіти – за 11(12) клас і за 10 клас, якщо вивчення навчального предмета та/або інтегрованого курсу завершено у 10 класі.

У 2024/2025 та 2025/2026 навчальних роках перелік предметів / інтегрованих курсів для визначення рівня результатів навчання на базовому рівні загальної середньої освіти (далі – перелік) має відповідати переліку обов'язкових освітніх компонентів (навчальних предметів та/або інтегрованих курсів) навчального плану закладу освіти, який конкретизує організацію освітнього процесу і відповідає одному з початкових планів до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 20 квітня 2018 року № 405. Для кожної освітньої

галузі до переліку включаються навчальні предмети та/або інтегровані курси, які вивчалися в 9 класі.

У 2024/2025 та 2025/2026 навчальних роках перелік предметів /інтегрованих курсів для визначення рівня результатів навчання на рівні профільної середньої освіти (далі – перелік) має відповідати переліку обов'язкових освітніх компонентів (навчальних предметів та/або інтегрованих курсів), передбачених навчальним планом закладу освіти, укладеним відповідно до навчальних планів Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН від 20 квітня 2018 року № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493). До переліку включаються навчальні предмети та/або інтегровані курси, які вивчалися в 10 та 11 (12) класах.

Наголошуємо, що в умовах воєнного стану пріоритетом під час організації діяльності закладу загальної середньої освіти є безпека кожного учасника освітнього процесу.

З повагою

Заступник Міністра

Надія КУЗЬМИЧОВА